# Motion

# 1980/81: 527

## av Margareta Gard och Siri Häggmark om avveckling av etableringsreglerna för tandläkare

Ortsbindning av fria yrkesutövare är ett allvarligt ingrepp i näringsfriheten, som kan accepteras endast för att skydda mycket starka samhällsintressen. Etableringsbegränsningen för privatpraktiserande tandläkare har med tvekan kunnat accepteras i ett utbyggnadsskede med svår tandläkarbrist framför allt i glesbygden.

Etableringskontrollen har medfört svåra problem på sina håll. Det finns exempel på orter som blivit helt underförsörjda med tandläkare genom att tandläkare flyttat och tagit med sig etableringsrätten.

All styrning av fri yrkesutövning bör undvikas, men om någon styrning i framtiden kan bli nödvändig bör denna ske genom positiva stimulanser och inte med förbud och tvång, som strider mot näringsfrihetens principer.

Från strikt samhällsekonomisk synpunkt är också privat bedriven tandläkarvård att föredra, då den visat sig betydligt billigare per patient.

Tillgången på tandläkare börjar nu bli god. Farhågor uttalas t. o. m. för arbetslöshet bland tandläkare. Etableringsbegränsningen för privatpraktiserande tandläkare bör därför helt avskaffas.

Riksdagen har under riksmötet 1979/80 beslutat om fasthållande av rådande kvoteringsregler t. o. m. utgången av 1982.

Under ett övergångsskede bör dock vissa övergångsregler kunna tillskapas. Ett antal tandläkare, förslagsvis ett tjugotal ur det årliga nettotillskottet, bör kunna få möjlighet att nyetablera sig inom de områden, där vuxentandvården är underförsörjd. Detta skulle otvivelaktigt ge bättre balans mellan tillgång och efterfrågan på tandläkare än om man enbart skall lita till folktandvårdens utbyggnad i de underförsörjda områdena.

Med stöd av ovanstående hemställs

att riksdagen hos regeringen anhåller om en successiv avveckling av privattandläkarnas etableringsbegränsning.

Stockholm i januari 1981

MARGARETA GARD (m) SIRI HÄGGMARK (m)